

Pohjois-Savon liitto

**Rakennerahastokausi
Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020
Pohjois-Savon tuloksia
24.2.2025**

**Tietoa
Taitoa
Tekoja**

Sisällys

1. Selvityksen tavoite	3
2. Pohjois-Savon vahvuudet kasvun perustana	4
3. Rakennerahasto-ohjelma Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020	8
4. Rakennerahasto-ohjelma 2014-2020 maakuntaohjelman toteuttamisessa	14
5. Vipuvoimaa EU-rahoituksella	20
6. Esimerkkejä rahoitetuista hankkeista	31

1. SELVITYKSEN TAVOITE

Selvityksen tavoitteena on antaa kuva siitä, millaisia toimenpiteitä, tuloksia ja muutoksia Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -rakennerahasto-ohjelman toimeenpano on tuottanut Pohjois-Savossa. Koska rakennerahastojen vaikutusta ei pystytä irrottamaan kaikesta muusta kehittämistyöstä ja kehittämisrahoituksesta, vaikuttavuudesta tehtävät johtopäätökset ovat suuntaa antavia.

Ohjelmakautta 2014-2020 toteutettiin käytännössä vuoteen 2023 saakka, ja ohjelmakauden lopussa saatiin uutta, ns. elvytysrahaa (REACT-EU) kehittämistoimenpiteisiin. Tältä osin nykyinen (2021-2027) ja päättynyt ohjelmakausi (2014-2020) toteutuivat osittain päällekkäin. Aluetalouden lukujen kehitystä on tarkasteltu ajanjaksolla 2015-2023.

Selvitys kattaa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) varojen käytön Pohjois-Savon osalta. Rahoituksen kohdentumisen tarkastelu perustuu maakuntaohjelman seurantaan, ja seurannassa on rakennerahastorahoituksen lisäksi muita EU- ja kansallisia rahoituslähteitä.

Selvityksen lähdeaineistoja ovat mm.

- työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoiman EURA2014-järjestelmän tilastot
- rakennerahasto-verkkosivujen ohjelmakuvaus
- työ- ja elinkeinoministeriön maakunnan liitoille toimittamat aineistot
- kansalliset ohjelmaa koskevat selvitykset ja raportit
- Pohjois-Savon liiton ja ELY-keskuksen teettämät selvitykset
- asiantuntijoiden haastattelut.

EURA2014-järjestelmästä on saatavilla vain rajallisesti maakuntakohtaisia tulostietoja erityisesti Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osalta, mistä syystä tuloksia ja vaikuttavuutta ei voida osoittaa kaikilta osin maakuntakohtaisesti.

2. POHJOIS-SAVON VAHVUUDET KASVUN PERUSTANA

Pohjois-Savo on asukasluvultaan Suomen kuudenneksi suurin, kehittyvä maakunta.

Ohessa on esitelty Pohjois-Savon faktat tiivistetysti.

Teollisuuden pääalat

Metalliteollisuus	42 %
Metsä- ja paperiteollisuus	23 %
Elintarviketeollisuus	16 %

Väkiluku

248 190

Suurimmat kaupungit

Kuopio	124 021
Siilinjärvi	21 290
Iisalmi	20 618
Varkaus	19 727

Metsäteollisuus

10 % koko maan viennistä

Elintarviketeollisuus

+1 450 työpaikkaa

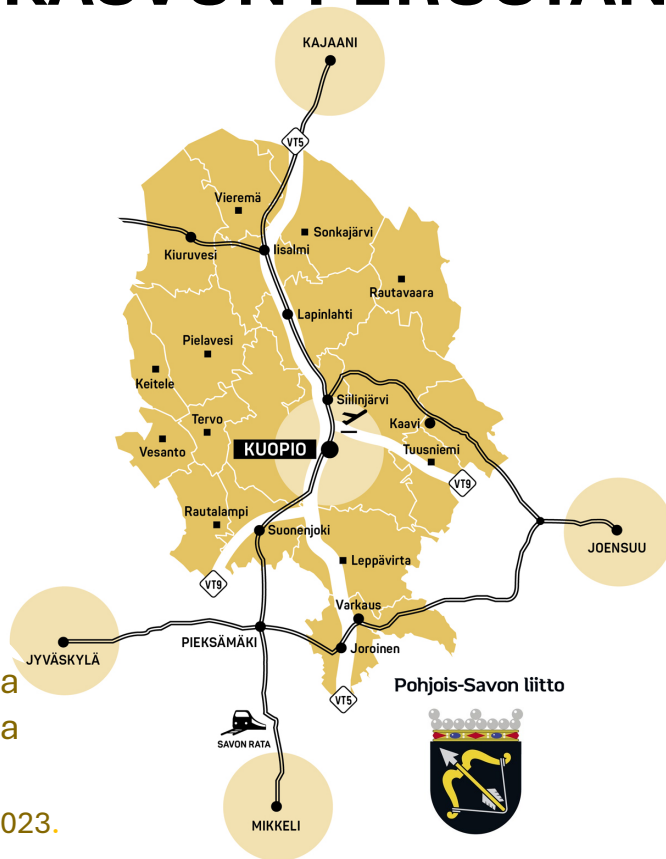
Alkutuotanto

14 % koko maan maidontuotannosta

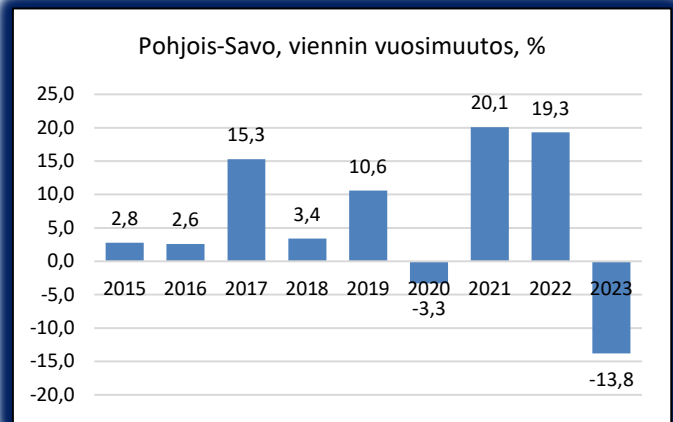
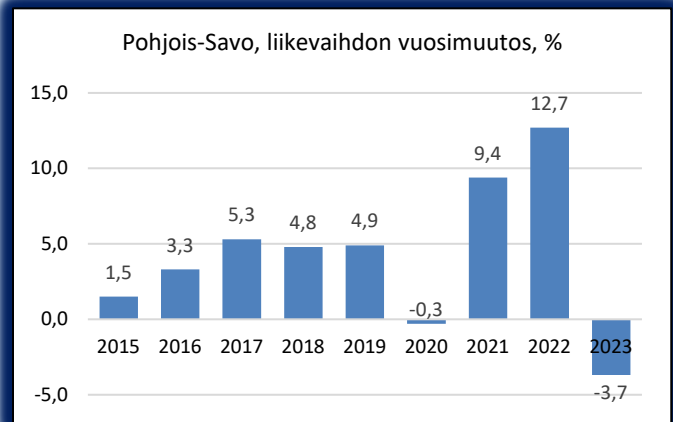
#1 Kuopio	68 milj. litraa
#3 Kiuruvesi	53 milj. litraa

27 % koko maan marjantuotannosta

Suonenjoen mansikalle EU:n nimisuoja 2023.

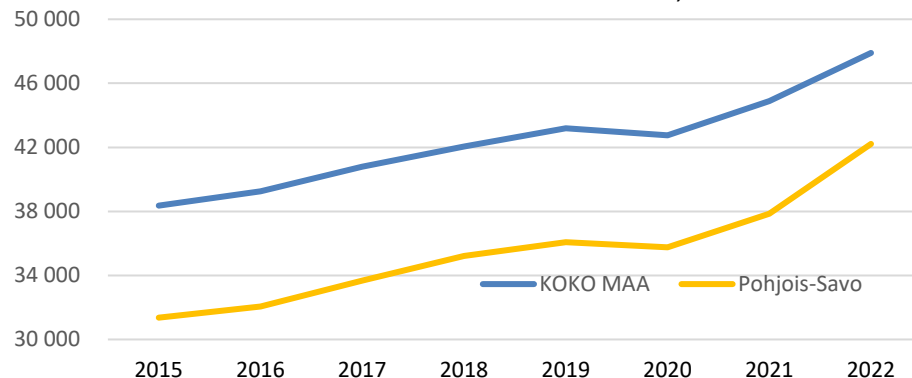
Pohjois-Savon aluetalous vuosina 2015-2023

- Yritysten liikevaihto kasvoi vuosina 2015-2023, pl. vuodet 2020 ja 2023. Erityisesti vuosina 2021 ja 2022 kasvu oli voimakasta. Liikevaihto kasvoi yhteensä 42 %, ja viennin kasvu oli 62 %.
 - Talouden suurimmat toimialat olivat teollisuus ja kauppa.
- Vuosina 2015-2023 Pohjois-Savon kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi keskimäärin 3,9 %, vienti 5,5 % ja palkkasumma 3,2 % vuodessa.
- Vuonna 2020 koronakriisi vaikutti talouteen, mutta Pohjois-Savo kärsi suhteellisesti vähemmän kuin muut maakunnat.
 - Tähän lienee vaikuttanut maakunnan monipuolinen elinkeinorakenne, minkä seurauksena kansainväliset talouden heilahtelut eivät vaikuta niin voimakkaasti kuin moneen muuhun maakuntaan.
- Vuonna 2022 Pohjois-Savon yritysten liikevaihto oli vuodesta 2015 alkaneen seurantahistorian korkein.
- Vuonna 2023 aluetalouden kasvu kuitenkin heikkeni, erityisesti suhdanneherkillä aloilla.
 - Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aiheutti haasteita maakunnan yrityksille, sillä yli 20% Pohjois-Savon yritysten viennistä suuntautui Venäjälle tai Valko-Venäjälle.

Bruttokansantuotteen kehitys Pohjois-Savossa

Bruttokansantuote asukasta kohti, €

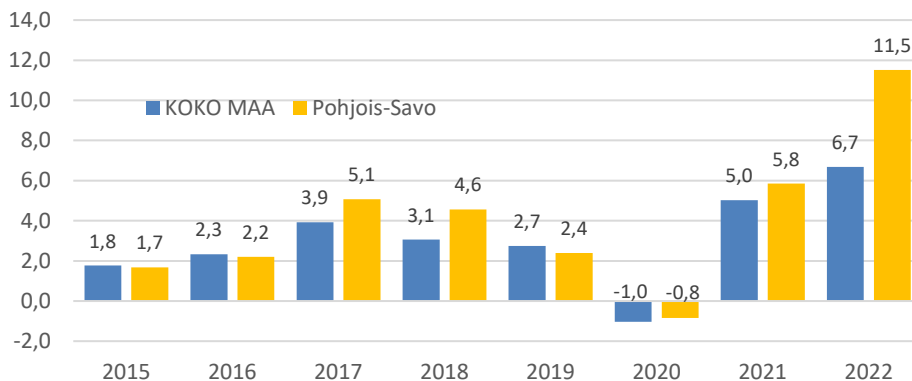

Lähde: Tilastokeskus

- BKT:n kehitys on Pohjois-Savossa ollut samansuuntaista kuin koko maassa.
- Tarkastelujaksolla vuosimuutos on ollut Pohjois-Savossa koko maata parempaa vuodesta 2017 eteenpäin.
- Osoittanee, että yhteisellä kehittämistyöllä on ollut vaikuttavuutta.

Vuoden 2023 tiedot BKT:n kehittymisestä eivät ole vielä saatavilla tammikuussa 2025.

Bruttokansantuotteen vuosimuutos asukasta kohti, %

Lähde: Tilastokeskus

Pohjois-Savon maakuntaohjelma ja älykäs erikoistuminen linjaavat maakunnan kehittämistä

- **Pohjois-Savon maakuntaohjelma** linjaa maakunnallista kehittämistoimintaa. Maakuntaohjelmassa osoitetaan maakunnan kehittämisen tavoitteet ja painopisteet.
- Maakuntaohjelmaa tarkentavassa **toimeenpanosuunnitelmassa (TOPSU)** määritellään konkreettisia kehittämistoimenpiteitä. Toimeenpanosuunnitelma linjaa myös maakunnan käytössä olevien EU:n alue- ja rakennepolitiikan, maaseutuohjelman ja kansallisten aluekehitysvarojen kohdentumista.
- Ajanjaksolla, jota tämä raportti koskee, on ollut voimassa kolme maakuntaohjelmaa (2014-2017, 2018-2021 ja 2022-2025). Tällä aikavälillä maakuntaohjelmissa kehittämisen kärjet ja niiden rajaukset ovat osin muuttuneet.
- Pohjois-Savossa on tunnistettu **keskeisiksi kehittämisen kärjiksi**: kone- ja energiateknologia, puunjalostus/metsäteollisuus, elintarvikkeet, hyvinvointiteknologia, matkailu, vesi ja biojalostus.
- **Älykäs erikoistuminen (ÄES)** on osa eurooppalaista innovaatiopolitiikkaa, jossa alueiden tulee tunnistaa omat vahvuus- ja osaamisalueensa, joihin resursseja ja investointeja kohdennetaan.
 - Pohjois-Savon kehittämisen kärjet ovat maakunnan älykkään erikoistumisen valinnat.

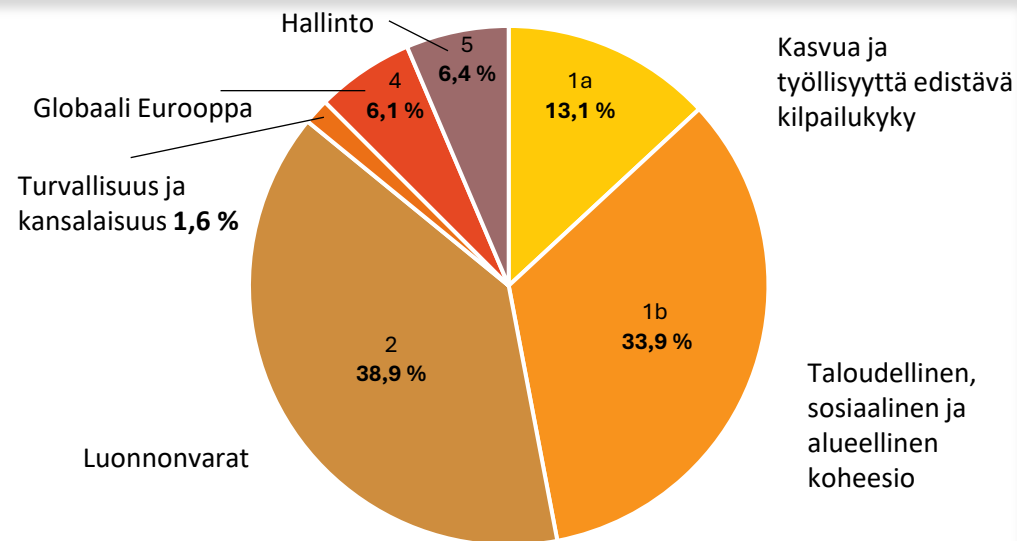
Pohjois-Savon kehittämisen kärjet

Kone- ja energiateknologia
Metsäteollisuus
Elintarvikkeet
Hyvinvointiteknologia
Matkailu
Älykäs vesijärjestelmä
Biojalostus

3. RAKENNERAHASTO-OHJELMA KESTÄVÄÄ KASVUA JA TYÖTÄ 2014-2020

EU:n budjetin rakenne tehtäväalueittain 2014-2020

EU:n kokonaisbudjetti koostuu kuudesta luokasta.

EAKR- ja ESR-hankkeet kuuluvat EU:n kokonaisbudjetissa luokkaan 1b, eli "Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio", joka on osa pääluokkaa "Älykäs ja osallistava kasvu". Tämä budjettiluokka on suunniteltu vähentämään alueellisia kehitys-eroja EU:n sisällä ja tukemaan alueiden taloudellista, sosiaalista ja alueellista kehitystä.

Euroopan unionin rahoituskehys 2014-2020	Sitoumus - määrät 2014-2020	%
1a Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky	125 614	13,1
1b Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	325 149	33,9
2 Kestävä kasvu: Luonnonvarat	373 179	38,9
3 Turvallisuus ja kansalaisuus	15 686	1,6
4 Globaali Eurooppa	58 704	6,1
5 Hallinto	61 629	6,4
6 Korvaukset	27	0,0
YHTEENSÄ	959 988	100

Mihin EU:n alue- ja rakennepolitiikan varoja kohdennetaan

- Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan tavoitteena on vahvistaa jäsenvaltioiden taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta kohdistamalla rahoitusta alueiden välisten kehityserojen tasoittamiseen.
- Suomessa on myönnettiin tarkastelujaksolla EU-tukea Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) .
- Varoilla edistettiin elinkeinoelämän kasvua ja kilpailukykyä, sitä tukevaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI), vihreää siirtymää sekä parannetaan väestön osaamista, työllisyyttä ja osallisuutta.
- Ohjelmakaudella 2014–2020 Pohjois-Savossa toteutuu yli 1 000 erilaista investointi-, kehittämis- ja koulutushankkeille, joiden toteuttajina ovat olleet yritykset, oppilaitokset, kunnat, tutkimuslaitokset, järjestöt sekä monet muut tahot.
- Pohjois-Savossa tuen kohdentamista ovat linjanneet
 - Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –ohjelma
 - Pohjois-Savon maakuntaohjelmat ja niiden toimeenpanosuunnitelmat vuosina 2014-2023.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –ohjelma Pohjois-Savossa

Pohjois-Savossa rakennerahastojen tukia myönsivät Etelä-Savon ELY-keskus, Pohjois-Savon liitto ja Business Finland.

Ohjelma sisälsi alun perin viisi toimintalinjaa ja 13 erityistavoitetta.

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tavoitteena oli vahvistaa pk-yritysten kasvua, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä sekä tukea alueellista tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tavoitteena oli tukea työllisyyttä ja työllistymisedellytyksiä osaamista ja palvelurakenteita kehittämällä. Euroopan sosiaalirahaston tuella edistettiin tasa-arvoa, ehkäistiin syrjäytymistä, kehitettiin osaamista, työoloja ja henkilöstön hyvinvointia sekä kehitettiin järjestelmiä, jotka helpottivat työmarkkinoiden toimintaa sekä aktivoivat ihmisiä osallistumaan ja tekemään työtä.

REACT-EU-elpymisrahoituksella rahoitettavien toimien päätavoitteita olivat COVID-19-pandemiasta toipuminen ja tulevaisuusorientaatiolla vihreä siirtymä ja digitalisaatio.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelman sisältö

Rahastot	EAKR		ESR			REACT-EU	
Toimintalinjat	TL 1 Pk-yritysten kilpailukyvyyn parantaminen	TL 2 Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen	TL 3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus	TL 4 Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	TL 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta	TL 8 REACT-EU (EAKR-toimenpiteet)	TL 9 REACT-EU (ESR-toimenpiteet)
Temaattiset tavoitteet	Pk-yritysten kilpailukyvyyn parantaminen Vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukeminen kaikilla aloilla	Tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin tehostaminen Vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukeminen kaikilla aloilla	Kestävien ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen	Investoiminen koulutukseen, ammattitaidon hankkimiseen ja elinikäiseen oppimiseen	Sosiaalisen osallisuuden edistäminen ja köyhyyden ja syrjinnän torjunta	Covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen tukeminen sekä pohjan luominen talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle	
Rahoittajat	Business Finland					Pohjois-Savon liitto	
	Pohjois-Savon liitto						
	Etelä-Savon ELY-keskus						

11

Kestävää kasvua ja työtä 2024-2020 -ohjelman kokonaisrahoitus

(arvio EU- ja kansallinen vastinrahoitus sekä muu julkinen rahoitus)

Koko Suomi

2,94 mrd.€

Pohjois-Savo

300 milj.€

Pohjois-Savon liitto

81 milj. €

RR-ELY-keskus

210 milj.€

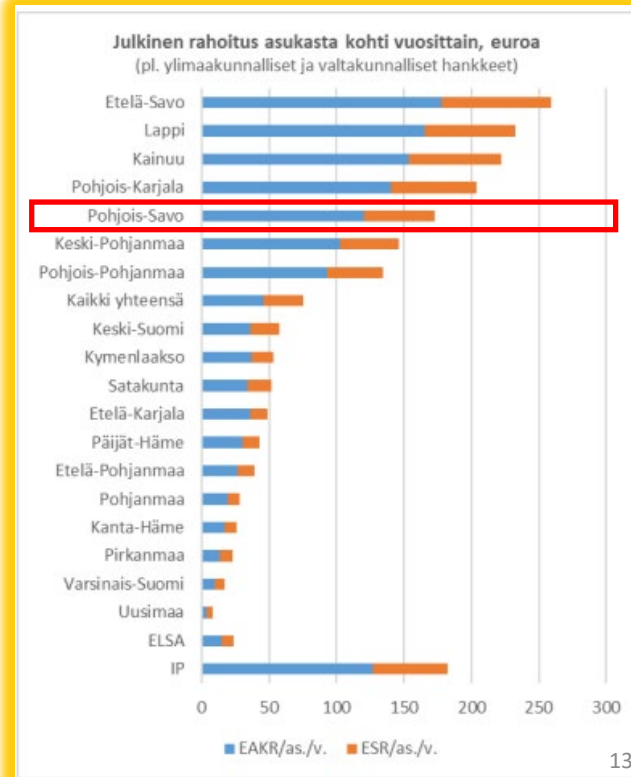
Business Finland n. 7,6 milj. €

- Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelmasta myönnettiin EAKR- ja ESR-rahoitusta noin 1,3 miljardia euroa. Samansuuruisen kansallisen vastinrahoitukseen myötä kasvun ja työn edistämiseen oli valtakunnallisesti käytössä noin 2,6 miljardia euroa.
- Pohjois-Savossa oli käytössä EU- ja kansallista rahoitusta noin 300 miljoonaa euroa.
 - EU- ja valtion rahoituksen (247 M€) lisäksi kehittämistoimintaan ohjattiin kuntien ja muiden julkisten organisaatioiden toimijoiden rahoitusta yli 52 miljoonaa euroa.
 - REACT-EU-rahoitusta kohdennettiin Pohjois-Savoon perusrahoituksen lisäksi noin 24 milj. €.
- Ohjelman määrärahoja (sisältäen REACT-EU) on voitu käyttää vuoden 2023 loppuun saakka.

Toteutunut rahoitus maakunnittain

- Alla olevassa taulukossa esitetään EU-kauden 2014-2020 toteutuminen.
- Pohjois-Savossa toteutettiin yhteensä 1 085 hanketta, joista EAKR-hankkeita oli 749 ja ESR-hankkeita 336 kappaletta.

Tilanne 30.6.2024	Maksettu julkinen rahoitus			Hankkeita		
Rahoituskehys	EAKR	ESR	Yhteensä	EAKR	ESR	Yhteensä
Pohjois-Pohjanmaa	272 231 165	120 832 210	393 063 375	1 217	347	1 564
Pohjois-Savo	208 806 216	90 883 363	299 689 579	749	336	1 085
Lappi	203 909 387	83 088 904	286 998 291	913	273	1 186
Etelä-Savo	161 606 627	73 983 164	235 589 790	560	228	788
Pohjois-Karjala	159 508 355	71 617 559	231 125 914	579	176	755
Keski-Suomi	69 956 160	40 283 833	110 239 993	531	126	657
Kainuu	75 349 519	33 624 190	108 973 709	345	111	456
Uusimaa	42 243 858	57 096 096	99 339 955	370	182	552
Pirkanmaa	49 588 031	38 274 349	87 862 381	525	109	634
Satakunta	50 760 149	25 788 959	76 549 108	332	74	406
Keski-Pohjanmaa	48 599 199	20 587 051	69 186 250	323	56	379
Päijät-Häme	43 850 579	17 907 480	61 758 059	390	66	456
Kymenlaakso	41 032 417	18 206 809	59 239 226	265	71	336
Varsinais-Suomi	33 427 162	24 613 622	58 040 784	394	80	474
Etelä-Pohjanmaa	35 757 866	16 974 415	52 732 281	291	62	353
Etelä-Karjala	31 722 382	10 728 799	42 451 181	228	49	277
Pohjanmaa	23 547 467	11 337 031	34 884 499	361	38	399
Kanta-Häme	20 070 514	11 066 106	31 136 620	228	40	268
Ylimaakunnallinen	43 826 497	93 582 513	137 409 010	95	208	303
Valtakunnallinen	160 870 128	291 759 397	452 629 525	136	323	459
Kaikki yhteensä	1 776 663 679	1 152 235 849	2 928 899 529	8 832	2 955	11 787
IP	1 130 010 468	494 616 440	1 624 626 908	4 686	1 527	6 213
ELSA	441 956 587	272 277 499	714 234 086	3 915	897	4 812

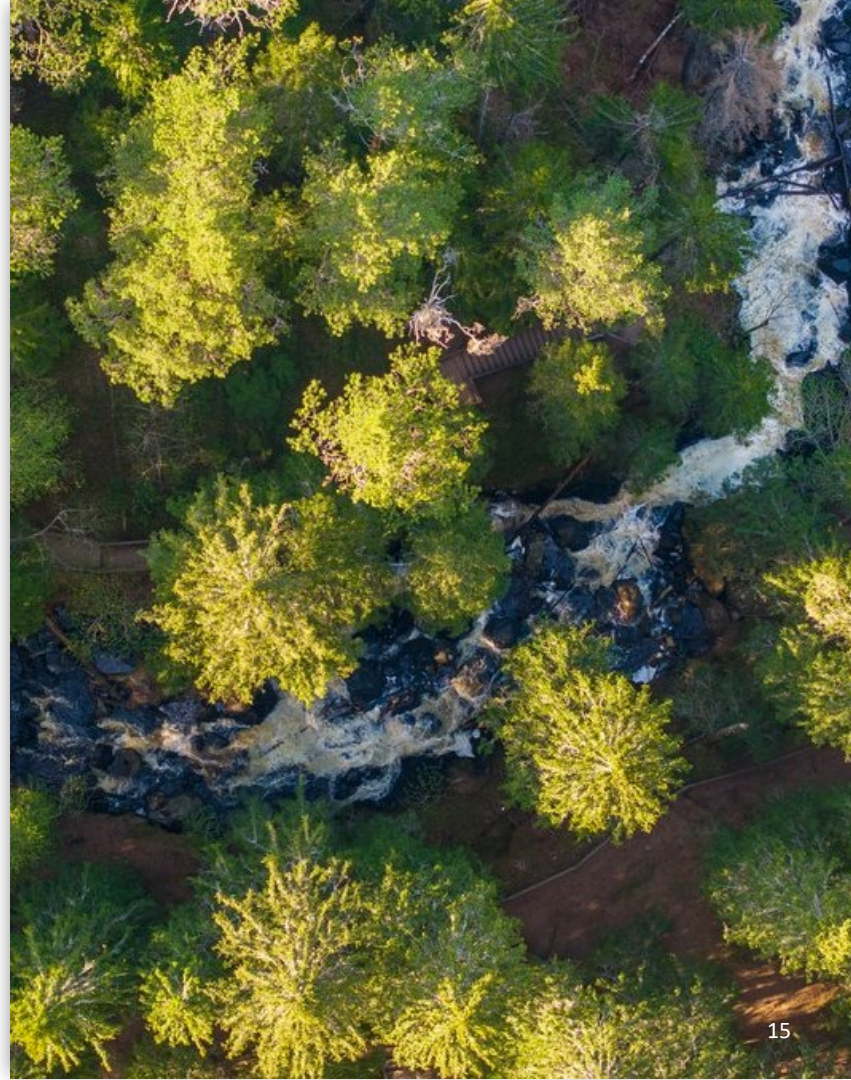
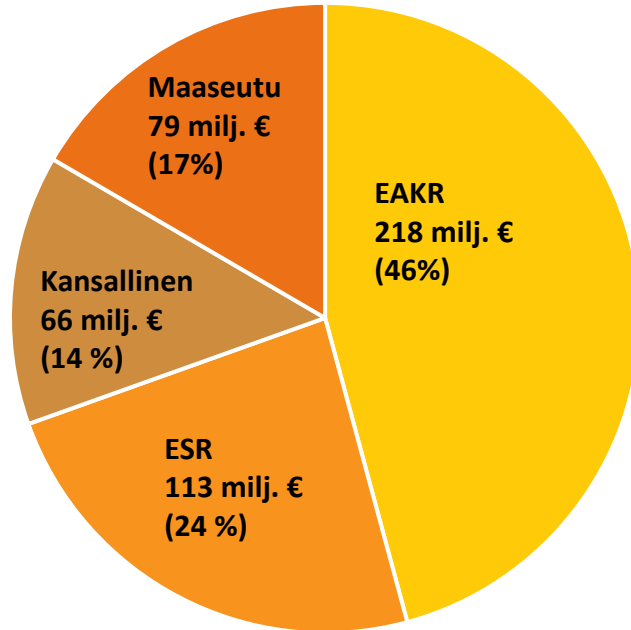

4. RAKENNERAHASTO-OHJELMA 2014-2020

MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISESSA

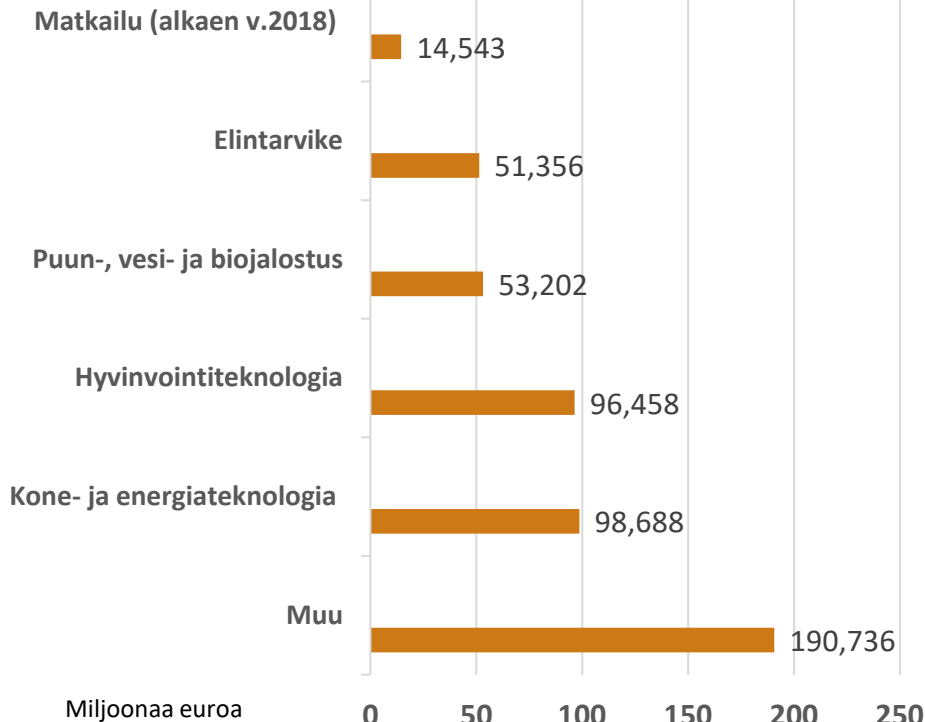
- **Pohjois-Savossa tukien kohdistumista** on useamman vuoden ajan seurattu maakuntaohjelman painopisteiden mukaisesti.
 - Tätä tarkastelua ei ole mahdollista tehdä pelkästään rakennerahastovarojen osalta, mistä syystä mukana seurannassa on myös kansallista rahoitusta.
 - Tarkastelu antaa kokonaiskuvan maakunnassa vuosina 2014-2023 myönnössä olleesta rahoituksesta.
 - Tarkastelujakso on pidempi kuin EU-kausi 2014-2020, sillä EU-ohjelman toteutus jatkui vuoteen 2023.
- Tarkastelujaksolla seurannassa ovat mukana seuraavat rahoituslähteet: EAKR- ja ESR- ja maaseutuohjelman rahoitus, Business Finlandin kansallinen ja EU-rahoitus sekä Pohjois-Savon liiton kansallinen rahoitus.
- Tehdyn seurannan mukaan **rakennerahastorahoitus on merkittävin julkinen rahoituslähde** alueen kehittämiseen.

Pohjois-Savossa myönnetty julkinen kehittämis- ja investointirahoitus vuosina 2014-2022

Alueellisen kehittämis- ja investointirahoituksen kohdentuminen Pohjois-Savon maakunnan kehittämisen kärkialoille 2014-2020

Yht. noin 505 M€

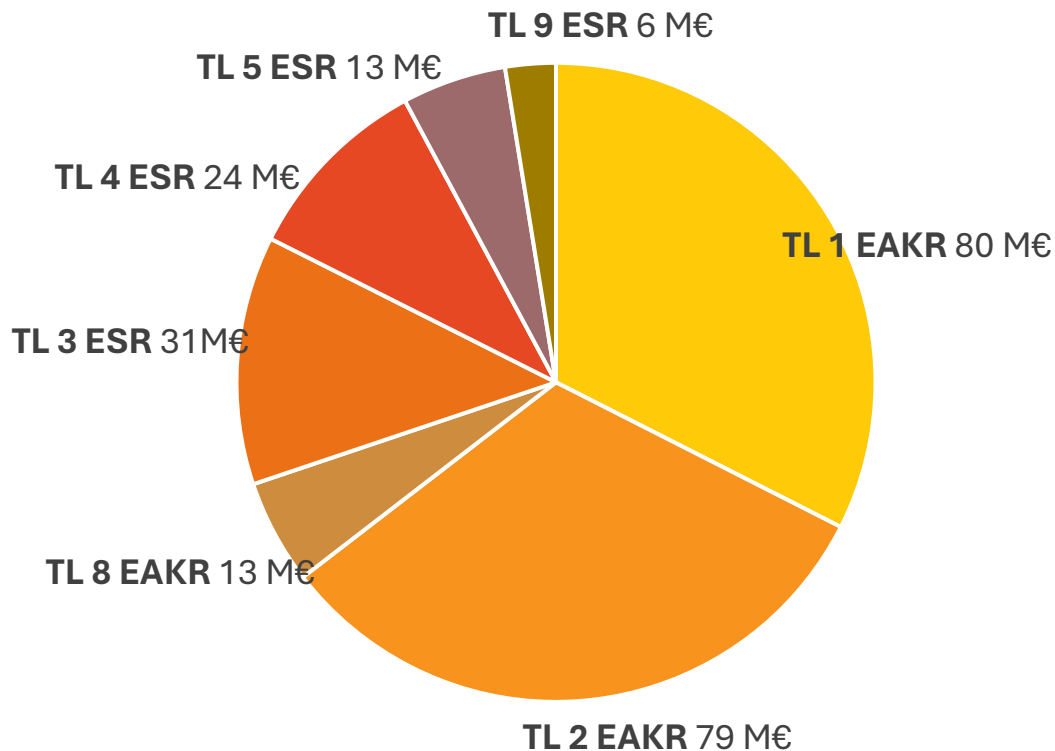

- Maakunnan kehittämisen kärkiin on kohdistunut noin 62% julkisesta kehittämisrahoituksesta.
- Pääosa kehittämisen kärkien ulkopuolelle kohdistuneesta rahoituksesta (ensisijassa ESR) on kohdentunut työvoiman, osaamisen, hyvinvoinnin sekä EAKR:ssä aluerakenteen kehittämiseen sekä useille aloille vaikuttaviin toimiin, joita ei voi kohdentaa yksittäiselle hankkeen kärjelle.
 - Myös matkailuhankkeet on ennen vuotta 2018 kirjattu Muu-luokkaan.
- Valtaosa kehittämisrahoituksesta ja seurannassa mukana olevasta yritysten rahoituksesta on kohdistunut Pohjois-Savon aluetalouden ja viennin kannalta merkittävimpiin aloihin, niiden menestystekijöiden parantamiseen ja uudistamiseen.
- Matkailu- ja biojalostustoimialojen merkitys on kasvanut tarkastelujaksolla ja nykyisin ne ovat vahvoja kehittämisen kärkiä.

Huom. Tarkastelujaksolla maakuntaohjelman kehittämisen kärkien nimitykset ja luokittelut ovat osin muuttuneet.

Toteutunut EAKR- ja ESR-rahoitus toimintalinjoittain (TL) Pohjois-Savossa

(Pohjois-Savon liitto, ELY-keskus, Business Finland)

TL 1: Pk-yritysten kilpailukyvyn parantaminen
(hankkeita 374 kpl)

TL 2: Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja
hyödyntäminen (hankkeita 339 kpl)

TL 3: Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus
(hankkeita 141 kpl)

TL 4: Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen
oppiminen (hankkeita 102 kpl)

TL 5: Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta
(hankkeita 101 kpl)

TL 8: REACT-EU, EAKR-toimenpiteet (hankkeita 69
kpl)

TL 9: REACT-EU, ESR-toimenpiteet (hankkeita (40
kpl)

Suurimmat yritystukien saajat v. 2014-2023 (milj. €)

Finvector Oy
6 555 000

**Stora Enso
Woodproducts Oy
Ltd**
4 350 000

Sepa Oy
2 792 122

Isompi Visio Oy
1 946 784

Hydroline Oy
1 913 097

Högforsgst Oy
1 766 800

Timaco Oy
1 232 905

F-Rappu Oy
1 232 000

E Avenue Oy
1 132 444

**Kuopion Konepaja
Oy**
1 129 050

**Anaika Soinlahti
Timber Oy**
1 120 168

**Kuopion
Rakennusasennus
Oy**
1 083 637

Ahmotuote Oy
1 074 440

IS-VET Oy
1 043 326

Iisveden Metsä Oy
1 030 000

Suurimmat tuensaajat organisaatioittain v. 2014-2023 (milj.€)

(kehittämisen- ja investointihankkeet)

Savonia Ammattikorkeakoulu Oy 30 257 701	Itä-Suomen yliopisto 23 796 542	Kuopion kaupunki 17 761 232	Savon koulutuskuntayhtymä 12 456 888	Ylä-Savon ammattillisen koulutuksen kuntayhtymä 5 983 268
ELY-keskusten sekä TE- toimistojen KEHA- keskus 4 862 724	Navitas Kehitys Oy 4 855 630	Kehitysyhtiö SavoGrow Oy 4 715 726	Iisalmen kaupunki 4 078 628	Luonnonvarakeskus 3 331 513
Savon Yrittäjät ry 2 924 768	Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Kuopion yliopistollinen sairaala 2 279 023	Helsingin Diakonissalaitos, Vamos 1 774 793	Siilinjärven kunta 1 754 939	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy 1 715 682

5. VIPUVOIMAA EU-RAHOITUKSELLA

- Pohjois-Savossa Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -rakennerahasto-ohjelman hankkeisiin on kohdistunut julkista tukea 256 miljoonaa euroa, minkä lisäksi yksityisen rahoituksen osuus ylittää 218 miljoonaa euroa.
- Pohjois-Savossa toteutettiin yhteensä 1 085 EAKR- ja ESR-hanketta EU-kaudella 2014-2020.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

5. VIPUVOIMAA EU-RAHOITUKSELLA

- EU-tuki kannustaa kansallisia, alueellisia ja yksityisiä toimijoita investoimaan kehittämiseen. Rakennerahastohankkeissa julkisen sektorin ja yritysten vastinrahoitus lisää EU-tuen vaikuttavuutta.
 - Julkisen tuen avulla edistettiin yksityisen sektorin kehittämistä ja investointeja sekä kiritettiin alueita vahvistamaan innovaatiokapasiteettiaan ja tutkimusinfrastruktuuriaan sekä kehittämään korkeatasoista osaamista.
- Pohjois-Savossa kehittämistoiminta on koottu kärkialoittain toiminnallisiin ekosysteemeihin/klustereihin, joissa on mukana ko. alan julkiset kehittäjäorganisaatiot ja yritykset. Kärkialojen TKI-toiminnan kehittäminen on edellisen johdosta aiempaa yrityslähtöisempää, verkottuneempaa, systemaattisempaa ja koordinoitumpaa.
- EU:n rakennerahasto-ohjelmissa 2014–2020 käytettiin indikaattoreita hankkeiden vaikutusten ja tulosten seurantaan. Indikaattoreiden avulla arvioitiin rahoituksen vaikuttavuutta.
 - Osa hankkeissa saavutetuista tuloksista on laadullisia (esimerkiksi toimintatapojen muutokset, innovatiivisuuden kasvu tai koulutuksen vaikuttavuus) ja osa tuloksista konkretisoituu vasta hankkeiden päättymisen jälkeen (esimerkiksi työllisyysvaikutukset).

5. VIPUVOIMAA EU-RAHOITUKSELLE

- Ohjelmarahoituksen avulla yrityksiin on luotu suuria määriä uusia työpaikkoja sekä TKI-työpaikkoja.
- EAKR-hankkeet ovat toimineet käynnistysmekanismina alueellisesti merkittävälle investoinnille.
 - Esimerkiksi Tahkon alueen investointitukihankkeilla on vaikutettu yritysten mahdollisuuksiin laajentaa yritystoimintaa tai uudistaa liiketoimintaa.
- Pk-yritysten kannalta tärkeiden liikenne- ja logistiikkayhteyksien parantamisen avulla 397 pk-yrityksen saavutettavuus parani. Yritys- ja teollisuusalueiden infrastruktuurihankkeet edistivät yritysten kilpailukykyä ja omia investointeja.
- Älykästä erikoistumista toteuttavat hankkeet ovat vahvistaneet innovaatiokulttuuria ja yhteistyötä yritysten, oppilaitosten sekä tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden välillä.
 - Hankkeet ovat edistäneet myös ajattelutapaa, jossa yhteiskunnallisten haasteiden, kuten vähähiilisyyden, ratkaiseminen nähdään olennaisena osana osaamisen kehittämistä ja innovaatiotoimintaa.
- ESR-hankkeet ovat antaneet tuen monien hankkeeseen osallistuneiden työllistymiselle ja samalla pk-yritykset ovat löytäneet osaavaa työvoimaa.
- Lisäksi ESR-hankkeilla on vastattu työelämän muuttuviin tarpeisiin ja kehitetty työpaikalla tapahtuvaa ammatillista oppimista.
 - Mm. digitaidot, kansainvälistymisosaaminen, työelämätaidot sekä kasvualoja tukevien koulutusten saavutettavuus ovat parantuneet hankkeiden avulla.
- Ohjelmakauden rahoitus on ollut tarpeellinen lisä koronan aiheuttamassa uudistumis- ja investointitarpeissa. Koronan vaikutus Pohjois-Savon aluetalouteen jäi koko maata pienemmäksi niin liikevaihdon kuin vienninkin osalta. Myös maakuntien välisessä vertailussa vauriot olivat pienimpien joukossa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelman tuloksia kuvaavat indikaattorit

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

- Ohjelmakaudella 2014–2020 Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankkeissa käytettiin erilaisia numeerisia indikaattoreita, joilla mitattiin rahastojen tavoitteiden saavuttamista ja niiden vaikutuksia.
- Indikaattoritiedot ovat keskeisiä rakennerahoituksen tuloksellisuuden ja kohdentumisen arvioinnissa.
- Rahoitettavilta hankkeilta edellytetään, että ne tuottavat mitattavia tuloksia ja tavoiteltavia indikaattoreita.
- EAKR- hankkeiden indikaattorit keskittyivät erityisesti aluekehityksen, kilpailukyvn, tutkimuksen ja infrastruktuurin tukemiseen.
- ESR-hankkeiden indikaattorit liittyivät useimmiten koulutuksen, työllisyyden ja osaamisen kehittämiseen.
- Koronapandemia vaikutti lähes kaikkien käynnissä olevien hankkeiden toimintaan ohjelmakaudella 2014-2020; esim. kansainvälisyystoimenpiteitä, yritysysteistyötä ja seminaareja ei voitu toteuttaa suunnitellusti ja hanketoteuttajat joutuivat mukauttamaan toimintoja uuteen tilanteeseen.
- Seuraavissa dioissa tarkastellaan esimerkkejä Pohjois-Savossa toteutuneiden EAKR- ja ESR-hankkeiden indikaattorituloksista.
 - Tiedot perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön maakunnan liitoille toimittamiin aineistoihin.

a. Pohjois-Savon EAKR-hankkeiden toteutuneita indikaattorituloksia

45	uutta yritystä
1 650	uutta työpaikkaa (joissa naisten osuus 519 eli n. 31%)
165	uutta T&K –työpaikkaa (joissa naisten osuus 67 eli n. 40%)
117	pk-yritystä aloittanut uuden liiketoiminnan
103	yritystä kehittänyt <u>markkinoille</u> uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen
145	yritystä kehittänyt <u>itselleen</u> uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen
432	pk-yrityksessä tapahtunut merkittävä liikevaihdon tai henkilöstön lisäys
241	pohjoissavolaisen pk-yrityksen saavutettavuus parantunut
235	pk-yritystä aloittanut viennin tai laajentanut uudelle vientimarkkina-alueelle
436	yhdyskunnissa kehitettyä uutta vähähiilisyyttä edistävää ratkaisua
1 922	yritystä osallistunut tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämiin hankkeisiin
506	yritystä käynnistänyt TKI-toiminnan tai -yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa

a. Pohjois-Savon EAKR-hankkeiden toteutuneita indikaattorituloksia (jatkuu)

- Pohjois-Savo sijoittuu tuloksissa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien keskiarvojen tasolle.
- Erityisesti työllisyyteen ja pk-yritysten kasvuun liittyvät tulokset ovat hyviä Pohjois-Savossa.
- Rahoituksella pystyttiin tukemaan erityisesti pk-yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyviä toimenpiteitä.
- Lisäksi yritykset pystyivät vahvistamaan innovaatiokapasiteettiaan ja tutkimusinfrastruktuuriaan.
- Yritykset tuottivat rahoituksen avulla uusia tuotteita ja palveluita.

b. Pohjois-Savon ESR-hankkeiden toteutuneita indikaattorituloksia

106 työelämän ulkopuolella olevaa osallistujaa ryhtyi työnhakuun

1 001 osallistujaa oli koulutuksessa

1 012 osallistujaa sai ammattipätevyyden

913 heikommassa asemassa olevaa osallistujaa ryhtyi työnhakuun, oli koulutuksessa/ harjoittelussa, sai ammattipätevyyden tai oli työelämässä

7 641 osallistujaa sai osuvamman koulutuksen työelämän vaatimukseen

- ESR-hankkeita on hyödynnetty tehokkaasti työllisyyden, yritystoiminnan ja osaamisen kehittämiseen.
- Hankkeet ovat tukeneet merkittävästi työelämän ulkopuolella olleita.
- ESR-hankkeiden avulla on rakennettu pitkäjänteistä kehitystä, joka vastaa työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin ja tukee yritysten kilpailukykyä.
 - Erityisesti on huomioitu rekrytointivaikeuksista kärsivät alat.
- Toimien vaikuttavuus näkyy paitsi alueen elinvoimaisuuden kasvuna myös konkreettisina tuloksina työelämässä

Pohjois-Savon ESR-hankkeiden toteutuneita indikaattorituloksia

ESR-hankkeisiin on osallistunut:

2 316	osallistujaa, jotka olivat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina
7 898	yli 54-vuotiaasta
9 166	alle 25-vuotiaasta
10 291	työelämän ulkopuolella olevaa henkilöä
7 977	työtöntä, ml pitkäaikaistyöttömät
739	alle 30-vuotiaasta osallistujaa, jotka olivat työelämässä
235	yli 54-vuotiaasta osallistujaa, jotka olivat työelämässä
2 991	työtöntä ja työelämän ulkopuolella olevaa alle 30-vuotiaasta
2 989	maahanmuuttajaa, ulkomaalaistaustaista henkilöä, vähemmistöihin kuuluvaa
99	asunnotonta tai asuntomarkkinoilta syrjäytynyttä

Pohjois-Savon ESR-hankkeiden toteutuneita indikaattorituloksia (jatkuu)

- Osallistujien määrä on korkea, erityisesti mikro- ja pienyritysten osallistuminen: alueella mukana on ollut yli 300 yritystä, jotka ovat saaneet konkreettista tukea toimintansa kehittämiseen.
- Vahvaa panostusta koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen osoittaa ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen osallistujamäärät, yli 1500 henkilöä.
- Ohjelmat ovat tavoittaneet laajasti eri sidosryhmiä, kuten tutkimuslaitoksia ja työmarkkinajärjestöjä, mikä luo kestäväää pohjaa alueen kehitykselle.
- Työllisyysprofiilissa näkyy myös merkittäviä saavutuksia heikommassa asemassa olevien osallistujien kohdalla.

Yleisiä kommentteja indikaattorituloksista

Indikaattoritiedot kerätään ja ilmoitetaan yrityslähtöisesti. Vaikuttavuuden arviointiin haastetta aiheuttavat seuranta ja tuotosindikaattoreiden heikkoudet:

- eroavaisuudet hankkeiden toimia mittaavien indikaattoreiden määrittämisessä
- tavoitetasojen asettamisessa
- tuotosten raportoinnissa.

Indikaattorit eivät mittaa esimerkiksi osaamisen kehittymistä tai sosiaalisen pääoman vahvistumista, mitkä saattavat olla merkittäviä yrityksen kehittymisen kannalta.

Erityisesti investointihankkeiden viiveellä syntyneet tulokset jäävät indikaattorien valossa huomioimatta, jolloin investointien tuotokset näyttäytyvät vaatimattomina rahoitukseen nähden.

Seurantajärjestelmää ja -indikaattoreita tulisi kehittää ja selkeyttää, jotta ne mittaisivat kattavammin toimenpiteiden tuloksia. Indikaattoreiden kehittämisessä on tarvetta laadullisten arviointimenetelmien lisäämiselle, pitkän aikavälin vaikutusten seurannalle ja joustavuuden parantamiselle alueellisten erityispiirteiden huomioimiseksi.

- Yleisesti johtopäätösten tekeminen indikaattoreiden perusteella on haastavaa, koska Pohjois-Savon hankemäärä on suuri ja hankkeet kattavat laajasti eri toimialoja.

Muita onnistumisia

Useat ilmasto- ja kiertotaloushankkeet ovat pohjustaneet systemaattisen maakunnallisen ilmastotyön toteutumista.

Maakunnan sisäinen yhteistyö on tiivistynyt mm. vetovoima- ja ilmastohankkeiden kautta.

Pitkäkestoinen kehittäminen on laitettu liikkeelle mielenterveystyössä.

Yritysalueiden saavutettavuushankkeet ovat lisänneet elinvoimaa ja pk-yritystoiminnan edellytyksiä.

Kansalaislähtöinen kehittäminen (ESR) on mahdollistanut järjestöjen toteuttamat osallisuushankkeet. Se on paikannut palveluaukkoja paikallisesti ja parantanut asukkaiden hyvinvointia uusilla sosiaalisilla innovaatioilla, joista osa on juurtunut normaaliin toimintaan.

Kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen on tuonut rakennerahastotoiminnan piiriin joukon pieniä järjestötoimijoita uusina hanketoteuttajina.

Työllisyyshankkeilla on tuotettu räätälöityjä palveluja alueelle, jossa on pitkään ollut keskimääräistä vaikeampi pitkäaikaistyöttömyyden tilanne.

Elinkeinoelämää tukevien kehittämisympäristöjen rakentaminen oppilaitosten, korkeakoulujen, tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteiskäyttöön tukee mm. innovaatioiden testausta ja tuotteistamista.

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Pohjois-Savon kannalta tulokset ohjelmakaudelta 2014-2020 ovat hyviä. Hankkeilla tasataan alueellisia kehittyneisyyseroja. Hankkeilla on onnistuttu luomaan uutta, uudistamaan taloutta ja vastaamaan ohjelman tavoitteisiin.
- Koronavuonna 2020 Pohjois-Savon talouden notkahdus jäi vähäisemmäksi kuin maan keskimäärin, ja kasvu käynnistyi nopeasti seuraavana vuonna. Tämä johtuu maakunnan pitkäjänteisestä kehittämisestä, jossa on panostettu sekä vahvoihin perinteisiin toimialoihin että lupaaviin ja kasvaviin aloihin. Lisäksi kehittämistoimet ovat tukeneet yritysten kasvua, resilienssiä ja kilpailukykyä, minkä ansiosta liikevaihto ei laskenut merkittävästi koronapandemian aikana.
- EU-varoilla on pystytty tukemaan Pohjois-Savon elinkeinoelämän uudistumista ja vahvistamaan kilpailukykyä sekä sitä kautta lisäämään väestön työllistymismahdollisuuksia.
- Pohjois-Savossa tarvitaan edelleen EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoitusta kasvun varmistamiseksi ja alueellisten kehityserojen tasaamiseksi.

6. ESIMERKKEJÄ RAHOITETUISTA HANKKEISTA

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Vieremän Kumppanuusyrityskylän kehittäminen

- Kumppanuusyrityskylän kehittämisellä saavutettiin merkittäviä parannuksia alueen infrastruktuuriin ja logistiisiin ratkaisuihin. Alueelle rakennettiin logistiikka-alue, biomateriaalien logistiikkakenttä sekä uusi tieliittymä ja kevyen liikenteen väylä.
- Yrityskylässä panostetaan kestävään logistiikkaan ja energiaratkaisuihin, kuten biokaasun hyödyntämiseen. Vieremän kunta on toteuttanut kumppanuuskylään hybridienergiapuiston, joka koostuu aurinkosähköjärjestelmästä ja vertikaalisista pientuulivoimaloista. Alueen kehittäminen on kantanut hedelmää, sillä uusia, mittavia investointeja kohdistuu alueelle edelleen.

Toimintalinja: 1

<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projekтикoodi=A73760>

Normet ja Ponsse ovat olleet mukana useissa kehittämishankkeissa, aluksi veturiyrityksinä, sitten mentoreina ja sparraajina. Kehittämistyössä ja -hankkeissa ovat olleet mukana myös maakunnan TKI-ympäristöt, joiden laitteistot ja osaaminen on yritystarvelähtöistä ja ketterää.

Kone- ja energiateknologia -alan kehittymistä Pohjois-Savossa tuettiin vuosina 2014-2022 maakuntaohjelman seurannan mukaan 98, 688 milj. eurolla

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Kuva: Wille Markkanen

Kuopion seudun viisaan liikkumisen hanke 2016 - 2019

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vilkku-hankkeen avulla Kuopio on luonut asukkailleen kestävän liikkumisen mallin edistämällä tehokkaita, joustavia, helppokäyttöisiä ja kaikkien ulottuvilla olevia viisaan liikkumisen palveluja.

Hankkeella parannettiin kaupungin nykyistä julkisen liikenteen infrastruktuuria ja palveluja sekä uudistettiin niiden ilme. Lisäksi kehitettiin matkustajille avoin nykyaikainen informaatio- ja taustajärjestelmä ja otettiin käyttöön bussien liikennevaloetuet, mikä parantaa bussien aikataulussa pysymistä. Hankkeen myötä kehitettiin älykäs pysäköintijärjestelmä ja Pohjoismaiden ensimmäinen sähköavusteinen kaupunkipyöräjärjestelmä.

Hankkeen tavoitteena oli vähentää ajoneuvoliikenteen ympäristövaikutuksia ja siirtyä ajoneuvojen kestävämpään käyttöön luomalla avoimeen tietoon perustuvia älykkäitä mobiilipalveluja, jotka hyödyttävät sidosryhmäryityksiä, viisasta liikkumista kehittäviä pk-yrityksiä ja työmatkalaisia.

Toimintalinja: 2

<https://vilkku.kuopio.fi/kuopion-seudun-viisaan-liikkumisen-hanke-2016-2019>
RR-tietopalvelu -hankekuvaus A71882, Kuopion seudun viisaan liikkumisen toimintamallin laatiminen

Kuopion seudun viisaan liikkumisen toimintamallin laatiminen (A71882) ja Kuopion seudun viisaan liikkumisen investointihanke (A71883) -hankkeita (VILKKU) ovat seuranneet Kuopion älykkään liikenneinfran selvitystyö- ja investointihankkeet (A75735, A75737).

Kuva Sanna Pietikäinen/Kuopion kaupunki

Kuopio Water Cluster

- Kuopio Water Cluster -kehittämishankkeen myötä Pohjois-Savoon luotiin laaja-alainen vesialan tutkimus-, kehitys- ja innovaatioympäristö, Kuopio Water Cluster. Klusteri tarjoaa palveluja tuotekehityksen ja testauksen tueksi sekä edistää yritysten innovaatiotoimintaa.
- Hankkeen aikana klusterista muodostettiin yhtenäinen kokonaisuus, joka tarjoaa vesialan yrityksille tuotekehitys- ja testauspalveluja yhden luukun periaatteella. Hankkeen päättyessä klusteriin oli liittynyt yli 60 erikokoista yritystä ja yhteisöä. Klusterista on kehittynyt merkittävä tutkimus- ja kehitysympäristö.

Toimintalinja: 2

<https://www.eura2014.fi/ratiepa/projekti.php?projektkoodi=A74914>

<https://kuopiowatercluster.com/fi/etusivu/>

Vesialan TKI-toimintaa on kehitetty hankevaroin jo reilun parin vuosikymmenen ajan Kuopiossa. Nyt laaja-alainen vesiosaaminen sekä analyysi- ja testauslaitteistot on koottu toiminnallisesti yhteen ja tuotu aiempaa tehokkaammin myös alalla toimivien yritysten, vesintensiivisen teollisuuden sekä vesilaitosten ja maataloussektorin toimijoiden ulottuville.

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TechnoKnowhow, TeknoStePS2018, TechnoGrowth 2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

**TechnoKnowhow -
kone- ja
energiateknologian
yritysten
osaamisen
kehittäminen**

Toimintalinja: 3
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=S20201>

**TeknoStePS2018 -
Pohjois-Savon
valmistavan
teollisuuden ja sitä
palvelevan
liiketoiminnan
osaamisen
kehittämishanke**

Toimintalinja: 4
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=S20308>

**Technogrowth 2020 -
teknologia- ja energia-alan
maakunnallinen kärkihanke,
jonka tärkein tavoite oli
edistää alan pk-yritysten
kasvua ja
kansainvälistymistä**

Toimintalinja: 1
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=A70088>
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=A72958>

”EU-rahoitteiset kehittämishankkeet ovat tarpeellisia, näillä voidaan kehittää yrityksen kannattavuutta ja saada aikaan lisämyyntiä. Lisäksi mahdollista verkostoitua.” Jarmo Saastamoinen, Ratesteel Oy – palaute TechnoGrowth-hankkeelle.

TECHNOGROWTH

Ydinasia - Kielellinen saavutettavuus sosiaali- ja terveyspalveluissa

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankkeessa vahvistettiin sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstön osaamista kielellisen saavutettavuuden saralla. Tämä tarkoittaa muun muassa vuorovaikutustaitojen sekä palveluympäristöjen ja -prosessien kehittämistä, jotta ne olisivat kielellisesti esteettömiä ja saavutettavampia. Hankkeen päätyttyä sosiaali- ja terveysalan palvelut ovat paremmin ymmärrettäviä kaikille käyttäjäryhmille.

Kielellisen saavutettavuuden avulla ihmiset ymmärtävät palveluja paremmin ja tulevat ymmärretyiksi palvelujen käytön yhteydessä. Tämä edistää itsemääräämisoikeuden toteutumista ja lisää osallisuuden tunnetta.

Ydinasia

Toimintalinja: 4
<https://ydinasia.humak.fi/>
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=S22327>

Pohjois-Savon Varikko -hanke

Kuva: Riitta Airaksinen

Hankkeessa tuettiin heikommassa asemassa olevia väestöryhmiä, kuten pitkäaikaistyöttömiä, asunnottomia, rikoskierteessä olevia ja kulttuuritaustansa vuoksi vaikeasti työllistyviä henkilöitä parantamalla heidän työ- ja toimintakykyään sekä sosiaalista osallisuuttaan. Hankkeessa kehitettiin matalan kynnyksen palvelumalleja yhteistyössä eri viranomaistahojen ja järjestöjen, kuten työ- ja elinkeinohallinnon, rikos-seuraamusviraston sekä ViaDia-yhdistysten, kanssa.

Hankkeessa luotiin esimerkiksi Motari-kartoitusjakso auttamaan asiakkaita arvioimaan työelämävalmiuksiaan ilman sanktioiden uhkaa.

Kokemusasiantuntijat olivat hankkeessa merkittävässä roolissa.

Toimintalinja: 5

<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=S20011>

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Älykkäiden lääkinnällisten laitteiden, ohjelmistojen ja palveluiden TKI- ja opetusympäristö (SmartSleep Lab) – avoimella uni- ja terveysdatalla kohti nopeaa alueellista kasvua

Hankkeessa luotiin innovatiivinen TKI-ympäristö, SmartSleep Lab, joka hyödyntää avointa uni- ja terveysdataa tukemaan uuden teknologian ja palveluiden kehittämistä.

Laboratorio vahvistaa jo ennestään monipuolista Kuopion Savilahden terveyden ja hyvinvoinnin TKI-ympäristöä ja on esimerkki sairaalan, yliopiston, ammattikorkeakoulun ja yritysten tiiviistä yhteistyöstä. Laboratoriokokonaisuus tukee terveysteknologiaan liittyvää yritystoimintaa, alan tieteellistä tutkimusta sekä uusien diagnostiikka- ja hoitomenetelmien kehittämistä.

Toimintalinja: 8
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projekтикoodi=A77427>
<https://sites.uef.fi/star/>

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Kuva Raija Törrönen

Muita hanke-esimerkkejä ja onnistumisia

Uusi yrityspalvelu - Business Center Pohjois- Savo

Kuuden organisaation yhteinen palveluverkosto yrittäjyyden ja liikeideoiden kehittämiseksi ja Itä-Suomen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi toimi aluksi hankerahoituksella, mutta sittemmin palvelut vakiinnutettiin:

<https://bcpohjois-savo.fi/>

Innovaatioiden Savilahti- Savilahden fiksit ratkaisut ja selvitykset

Smart city -esiselvitykset Smara-hankkeen avulla olivat lähtölaukaus jatkohankkeille. Savilahden suunnitelmia ja ratkaisuja on viety eteenpäin useissa EU-rahoitteisissa kehityshankkeissa:

<https://www.savilahti.com/kestava-kaupunki/hankkeet/>

Kake-kansalaislähtöinen kehittäminen (ESR)

KAKE-hankkeiden avulla on parannettu asukkaiden hyvinvointia ja monet toimintamallit ovat tulleet pysyviksi.

Vamos Kuopion tavoitteena oli kehittää palvelukokonaisuus vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville alle 30-vuotiaille nuorille sekä kohentaa nuorten sosiaalista osallisuutta:

<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektikoodi=S20269>

Klusterit on rakennettu tukemaan Pohjois-Savon kehittämisen kärkialoja

Regional business, knowledge, and innovation ecosystems

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

LÄHTEET

- Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020: Suomen rakennerahasto-ohjelma
- Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020: Suomen rakennerahasto-ohjelma. Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen suunnitelma
- Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020: Suomen rakennerahasto-ohjelman tuloksia
- Pohjois-Savon aluetaloustarkastus kevät 2021
- Pohjois-Savon kehittämisen kärjet: Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma 2019-2020
- Pohjois-Savon liitto (2019): Pohjois-Savon maakuntaohjelman 2014–2017 toteutuminen ja vaikuttavuus yritystoiminnan näkökulmasta
- Pohjois-Savo: Maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma (2014-2017, 2018-2021 ja 2022-2025).

Lisätietoa seurannasta:

- Lisätietoa EAKR- ja ESR-rahoitteisista hankkeista rakennerahastotietopalvelusta: <https://www.eura2014.fi/ratiepa/>
- Lisätietoa maakuntasuunnitelmasta ja –ohjelmasta sekä älykkäästä erikoistumisesta: <https://www.pohjois-savo.fi/aluekehitys-ja-ohjelmato/maakuntasuunnitelma-ja-ohjelma.html>
- Lisätietoa maaseudun kehittämisohjelmasta rahoitetuista kehittämissankkeista: <https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/>
- Lisätietoa Pohjois-Savon liiton rahoittamista hankkeista: <https://www.pohjois-savo.fi/hankerahoitus/rahoitetut-hankkeet.html>
- Lisätietoa Pohjois-Savon ELY-keskuksen rahoituksesta: [Pohjois-Savon ELY-keskuksen rahoitustiedote 2022](#)
- Business Finlandin avoin tietoaaineisto: <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/tietoa-meista/rahoitustiedot>

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020